

İLEM EĞİTİM PROGRAMI

2011-2012

İLMİ ETÜDLER DERNEĞİ

Uzunca bir süreden beri Türkiye’de sahil bir ilim ve düşünce geleneğinin tesis edilemediğine, bu konuda bir buhran yaşandığına şahit olmaktadır. Buna paralel olarak nitelikli ve özgün ilmi eserlerin istihsalinde de bir kısırlık yaşanmaktadır. İlim ve düşünce dünyasında yaşanan bu kısırlığın sebebinin, batılılaşma ile yaşanan çok yönlü kopuş olduğu günümüzde akliselim sahibi ilim adamları tarafından da kabul edilmektedir.

Günümüzde bilgi üretim alanları olan üniversiteler, içinde bulunduğu bu krizi yeterince idrak edip çözüm üretecek bir bakış açısı ve donanıma sahip gözükmemektedir. İلمي Etüdlер Derneğı (İLEM) yaklaşık iki asırdır bu alanlarda yaşanan sorunlara kuşatıcı çözümler üretecek ilim ve fikir adamlarının yetiştirilmesi ve desteklenmesi amacıyla 2002 yılında kurulmuştur. Hem çağın ruhunu hem de kendi medeniyetini kavrayacak dirayet ve feraset sahibi ilim adamının yetiştirilmesi için İLEM bünyesindeki çalışmalar disiplin sınırlarını aşan, çok yönlü ve mukayeseli bir yaklaşımla yapılandırılmıştır.

İLEM’in temel gayesi ilmi geleneğimizi sürdüren ilim adamlarının yetişmesine zemin oluşturarak insanlığın sorunlarına çözüm üreten ilmi çalışmalar yapmaktır.

Bu kitapçıkta İLEM’in 2011-2012 döneminde uygulayacağı *İLEM Eğitim Programı*’nın detayları yer almaktadır. İLEM bünyesinde yürütölen diğer çalışmalarla ilgili olarak ise özet bilgilere yer verilmiştir.

İLEM Eğitim Programı’na değerli genç katılımcı arkadaşlarımızı bekliyoruz.

İİ FM EĞİTİM PROGRAMI

Akademik çalışma yapmak isteyen lisans öğrencilerinin *insani, toplumu ve dünyayı* tanıyıp çözümlenebilecek *ilmi ve fikri donanımı* kazanmalarına katkıda bulunmak üzere hazırlanan program üç kademedен müteşekkildir.

Üç yıl süren program *Güz* ve *Bahar* dönemlerinde gerçekleştirilmektedir. Her dönem on hafta sürmekte ve her bir kademe bir dönemde üç semineri takip etmektedir. Böylece programda farklı konularda alanında deneyimli hocaların verdiği onar haftalık toplam on sekiz seminer yer almaktadır.

Alanında deneyimli hocaların bulunduğu programda sosyal bilimlerin farklı konularında seminerler yer almaktadır. *Güz* ve *Bahar* dönemini kapsayan eğitim programında katılımcıların lisansüstü düzeyde ihtiyaç duyacakları temel becerilerle ilgili içeriklere de yer verilmektedir.

Eğitim programına katılmak isteyenler *güz* dönemi öncesinde başvuruda bulunmakta, yapılan mülakat neticesinde programa devam edecek kişiler belirlenmektedir. Programa öncelikle lisans eğitiminin ikinci yılında olanlar kabul edilmektedir.

SEMİNERLER

15 Ekim – 24 Aralık 2011

I. Kademe Seminerleri

güz

Dünya Tarihini Yeniden Okumak

Prof. Dr. Tahsin Görgün

Dünya Tarihini Yeniden Okumak

Seminerde, genel olarak tarih ve özel olarak da “Dünya tarihi”nin önemini keşfetmek amaçlanmaktadır. “Dünya tarihi”nin kavramsal tahlili yapılarak, dünya tarihi yazmanın bazı ön şartları, unsurları ve neticeleri müzakere edilecektir. Bu çerçevede “dünya tarihi” yazarlığının tarihi de kısaca ele alınarak, 19. yüzyıl ve sonrasında ortaya konulan dünya ve dünya tarihi tasavvurunun, siyasi olarak dünyanın merkezi konumuna gelen Batı’nın bu konumuna bağlı olarak Batı merkezci bir şekilde oluştuğu; bugün artık Batı’nın ama özellikle de Batı Avrupa’nın dünyanın merkezinde olmadığı; bu sebeple de artık Batı merkezli/merkezci bir dünya tarihinin anlamını yitirdiği şartlarda dünya tarihinin nasıl ele alınabileceğine dair bazı hususlar müzakere edilecektir.

Prof. Dr. Tahsin Görgün

Lisans eğitimini 1984 yılında Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesinde “Elmalı Hamdi Yazır’ın Görüşleri ve İlim Felsefesi” başlıklı bitirme teziyle tamamladı. Freie Universität Berlin’de “Sprache, Handlung und Norm” (Dil, Davranış ve Hüküm) başlıklı tezi ile fıkıh usulü ve felsefe doktorası yaptı. 1995 yılında Türkiye’ye dönerek İSAM (İslam Araştırmaları Merkezi)’da araştırmacı olarak çalışmaya başladı. Bir süre Almanya’da Frankfurt Goethe Üniversitesinde misafir hoca olarak bulundu. Temel ilgi alanları arasında fıkıh usulü, Osmanlı dönemi ve Mevrâünehir ağırlıklı olmak üzere İslam düşüncesi tarihi; felsefenin dil, bilgi, ahlak, tarih, siyaset, bilim, toplum gibi muhtelif konuları; Kur’an araştırmaları; Osmanlı-Batı ilişkileri ve Osmanlı’nın Batı’ya tesiri; Alman idealist felsefesi ve hermeneutik gibi konular yer almaktadır. Tahsin Görgün hâlen İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Felsefe Bölüm Başkanı olarak görev yapmaktadır.

İslam Düşüncesine Giriş

İbrahim Halil Üçer

7

İslam Düşüncesine Giriş

İslam düşüncesinin teşekkülüne yön veren sâikler ve bu düşüncenin tanımlayıcı hususiyetlerinin tespiti bu seminerin temel konusunu teşkil edecektir. Bu çerçevede İslam toplumunun oluşumu ile dini ilimlerin tedvin ve tasnif süreci tartışılacak, İslam düşüncesindeki metafizik gelenekler, öne çıkan temsilcileri üzerinden problematik ve tarihsel olarak karşılaştırmalı bir yöntemle tanıtılacaktır.

İbrahim Halil Üçer

Lisans eğitimini 2004 yılında Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nde tamamladı. Aynı üniversitenin Sosyal Bilimler Enstitüsü İslam Felsefesi Bilim Dalı'nda hazırladığı "Ebu Hayyân et-Tevhîdî ve Felsefî Kişiliği" başlıklı teziyle 2007 senesinde yüksek lisansını tamamladı. 2010-2011 eğitim yılında McGill Üniversitesi Institute of Islamic Studies'te misafir araştırmacı olarak bulundu. İbrahim Halil Üçer Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İslam Felsefesi Bilim Dalı'nda "İbn Sînâ Felsefesinde Suret Tasavvuru" başlıklı doktora tezini hazırlamaktadır. İlgi alanları arasında felsefenin bilgi, varlık ve ahlak gibi konuları, Yeni-Eflatunculuk düşüncesi, İslam düşüncesinde metafizik gelenekler, İbn Sînâ felsefesi ve etkileri, İşârât şerhleri geleneği, Fahreddin er-Râzî, Molla Fenârî ve Müteahhir dönem İslam düşüncesi gibi konular bulunmaktadır. İbrahim Halil Üçer halen Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nde görev yapmaktadır.

Modern Dünyanın Temelleri

Yrd. Doç. Dr. Lütfi Sunar

Modern Dünyanın Temelleri

Bu seminer kapsamında modernitenin kaynakları ve gelişimi ele alınacak, modern toplum ve siyasetin ana özellikleri Rönesans, Reform, hümanizm, bilimsel düşüncenin dönüşümü, Aydınlanma, sömürgecilik, Sanayi Devrimi, Fransız Devrimi ve emperyalizm çerçevesinde ele alınacaktır.

Yrd. Doç. Dr. Lütfi Sunar

Lisans eğitimini 2002 yılında İstanbul Bilgi Üniversitesi Uluslararası İlişkiler ve Ekonomi bölümlerinde tamamladı. Yüksek lisansını 2004 yılında Yıldız Teknik Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Ana Bilim Dalında "Emperyalizmi Anlamak: Teorik Yaklaşımlar" başlıklı teziyle tamamladı. Doktorasını ise 2010 yılında İstanbul Üniversitesi Sosyoloji Bölümünde "Karl Marx ve Max Weber'in Doğu Toplumlarına Yaklaşımları" başlıklı teziyle tamamladı. Sosyolojik teori, sosyoloji tarihi, şarkiyatçılık alanında çalışmalarda bulunan Lütfi Sunar, hâlen İstanbul Üniversitesi Sosyoloji Bölümünde öğretim üyesi olarak çalışmaktadır.

SEMİNERLER

2 Mart – 5 Mayıs 2012

1. Kademe Seminerleri

bahar

İslam Medeniyetinin Oluşumu

Prof. Dr. Tahsin Görgün

İslam Medeniyetinin Oluşumu

İslam toplumunun ortaya çıkışı ve varlığını sürdürmesini seminer boyunca işlenecek temel meseledir. Bu çerçevede İslam medeniyetinin nasıl ortaya çıktığı ve bunun nasıl kavranarak dile getirildiği ele alınacaktır. Ana hatları ile İslam medeniyeti hakkında bir tasavvur oluşturulmaya çalışılacaktır.

Prof. Dr. Tahsin Görgün

Lisans eğitimini 1984 yılında Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesinde *Elmalılı Hamdi Yazır'ın Görüşleri ve İlim Felsefesi* başlıklı bitirme teziyle tamamladı. Freie Universität Berlin'de *Sprache, Handlung und Norm (Dil, Davranış ve Hüküm)* başlıklı tezi ile fıkıh usulü ve felsefe doktorası yaptı. 1995 yılında Türkiye'ye dönerek İSAM (İslam Araştırmaları Merkezi)'da araştırmacı olarak çalışmaya başladı. Bir süre Almanya'da Frankfurt Goethe Üniversitesinde misafir hoca olarak bulundu. Temel ilgi alanları arasında fıkıh usulü, Osmanlı dönemi ve Mevrâünnehir ağırlıklı olmak üzere İslam düşüncesi tarihi; felsefenin dil, bilgi, ahlak, tarih, siyaset, bilim, toplum gibi muhtelif konuları; Kur'an araştırmaları; Osmanlı-Batı ilişkileri ve Osmanlı'nın Batı'ya tesiri; Alman idealist felsefesi ve hermeneutik gibi konular yer almaktadır. Tahsin Görgün hâlen İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Felsefe Bölümünde görev yapmaktadır.

Türkiye’de Modernleşme

Bu seminerde, başlangıcından itibaren Türk modernleşmesinin tarihi eleştirel bir perspektiften ele alınarak modernleşmenin temel yol haritası değerlendirilecektir. Osmanlı’nın küresel bir iktidar odağı olmaktan uzaklaşması ve yenilik girişimleri yakından incelenerek modernleşme sürecinin niçin salt bir Batılılaşma olarak anlaşıldığı ve sürdürüldüğü çözümlenecektir. Seminerde Osmanlı modernleşmesinin mirası, modernleşme-din ilişkisi, yeni dönemin siyasi telakkisi ile dini düşüncenin seyrinde yaşanan değişimin etkileşimi tüm bu sürecin günümüz toplum yapısı üzerindeki etkileri incelenecektir.

Vahdettin Işık

Lisans eğitimini İstanbul Üniversitesi Sosyoloji bölümünde tamamladı. Yüksek lisansını aynı üniversitenin Sosyal Bilimler Enstitüsü’nde “II.Meşrutiyet’te ve Günümüzde Kültürel Yabancılaşma” başlıklı teziyle tamamladı. “Modernleşme Dönemi Türk Siyaset ve Düşüncesi”, “Eğitimin Felsefi ve Kurumsal Dönüşümü”, “Modern Dönem İslam Düşüncesi’nin Meseleleri” gibi konularda çok sayıda makale kaleme alan Işık, düzenlediği Şair ve Düşünür Sezai Karakoç Sempozyumu’nun ardından yayımlanan *Şair ve Düşünür Sezai Karakoç Kitabı* adlı eserin editörlüğünü yaptı. “Kültürel Yabancılaşma”, “Said Halim Paşa ve Dönemi”, “İslamcılık: Tarih Ve Zihniyet” başlıklı yayın çalışmalarını sürdüren Vahdettin Işık Fatih Sultan Mehmet Üniversitesi Medeniyetler İttifakı Enstitüsü’nde Genel Sekreter olarak görev yapmaktadır.

İslami İlimlere Giriş

Prof. Dr. Murteza Bedir / Hamdi Çilingir

İslami İlimlere Giriş

İslam toplumunun ilahî ve nebevi mesajla sahih bir ilişki kurabilmesinin temel zeminini İslami ilimler oluşturmaktadır. Aynı zamanda İslami ilimler Müslümanların yaşantılarının ve düşüncelerinin de çerçevesini çizmektedir. Bu seminerde katılımcıların temel İslami ilimler olarak adlandırılan hadis, tefsir, fıkıh ve kelam ilimlerini tanımaları amaçlanmaktadır. Bu kapsamda bu ilimlerin oluşum ve gelişme süreçleri, mahiyet, amaç ve fonksiyonları ele alınacaktır.

Prof. Dr. Murteza Bedir

1992 yılında Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nden mezun oldu. Yüksek lisansını Londra Üniversitesi'nde İslam Hukuku alanında tamamladı. Manchester Üniversitesi'nde yürüttüğü doktorasını "The Early Development of Hanafi Usul Al-Fiqh" teziyle tamamladı. "Kur'an Hükümleri ve Modern Hukuk", "İslam Hukuk Usulü", "İslam'da ve Batı'da Hukuk" konularında dersler veren Bedir, hâlen İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nde görev yapmaktadır.

Hamdi Çilingir

Lisans eğitimini 2006 Yılında Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nde tamamladı. Aynı üniversitenin Sosyal Bilimler Enstitüsü Hadis Anabilim Dalı'nda hazırladığı "Hadis Rivayetinde Fakih Ravinin Rolü" başlıklı yüksek lisans tezi ile "Hadis ve Siret Araştırmaları Ödülü" kazandı. Halen Marmara Üniversitesi'nde İslam Hukuku alanında doktora çalışmasını sürdürmekte olan Çilingir'in ilgi alanları arasında Hanefi Vakıf Hukuku ve Modernleşme Dönemi İslam Hukuku gibi konular bulunmaktadır.

SEMİNERLER

15 Ekim – 24 Aralık 2011

II. Kademe Seminerleri

güz

Çağdaş İslam Düşüncesi

Veli Karataş

Çağdaş İslam Düşüncesi

Bu seminerde İslam düşüncesinin sürekliliğini ve dinamizmini göz önünde tutarak çağdaş İslam düşüncesi, ülkeler, ekoller, şahıslar, metodolojik yaklaşımlar ve etkiler ekseninde tanıtılarak genel bir çerçeve sunulacaktır. Bu çerçevede çağdaş İslam düşüncesinin tanımı, çerçevesi, nasıl ele alınabileceği, temel meselelerinin ne olduğu, yaklaşım ve metot farklılıklarının nasıl değerlendirilebileceği ele alınacak konular arasında yer almaktadır.

Veli Karataş

1995 yılında Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nden mezun oldu. 1998 yılında aynı üniversitenin Sosyal Bilimler Enstitüsü Felsefe ve Din Bilimleri Bilim Dalı'nda "On Dokuzuncu Yüzyılda Yenileşme Çabaları ve Osmanlı Ulemasının Tavrı" başlıklı tezi ile yüksek lisansını tamamladı. Karataş'ın ilgi alanları arasında İslam düşünce tarihi, İslamcılık, çağdaş İslam düşüncesi gibi konular yer almaktadır. Yayınları arasında *Bilginin Kaynakları Meselesi*, *İslamcılık Hakkında Bazı Mülâhazalar* zikredilebilir. Veli Karataş İstanbul'da hizmet veren çeşitli sivil toplum kuruluşlarında eğitimsel, danışmanlık ve yöneticilik yapmaktadır.

Uluslararası Ekonomi Politik

Doç. Dr. Sadık Ünay

15

Uluslararası Ekonomi Politik

Bu seminerde uluslararası düzeydeki siyaset-ekonomi ilişkileri, tarihsel ve teorik derinliği olan bir yaklaşımla ele alınacaktır. Başlıca uluslararası ekonomi politik teorileri; bu teorilerin uluslararası ticaret, finans ve üretim alanlarına uygulamaları; devletler, bölgesel örgütler ve uluslararası kuruluşların ekonomi-politik rolleri eleştirel bir bakışla değerlendirilecektir. Modern dünya sisteminin temelini oluşturan siyasi, ekonomik, kültürel ve entelektüel yapılar arasındaki geçişkenlikler masaya yatırılacak ve küresel kalkınma paradigmasının zaman içerisindeki değişimi incelenecektir. Bu bağlamda, Türkiye ekonomisi politikağının Osmanlı'dan küreselleşme çağına uzanan çizgide uluslararası eğilimler ışığında yaşadığı yapısal dönüşümlere de göndermeler yapılacaktır.

Doç. Dr. Sadık Ünay

1997 yılında Boğaziçi Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü'nden mezun oldu. İngiltere'deki Manchester Üniversitesi, Siyaset Bilimi Bölümü'nde 1999'da yüksek lisansını ve 2005'de Neoliberal Globalization and Institutional Reform: The Case of Turkey and the State Planning Organization in Comparative Perspective başlıklı çalışmayla doktorasını tamamladı. 2006 yılında Yardımcı Doçent, 2011'de ise Doçent ünvanı aldı. İngiltere'de Manchester, Birmingham ve Huddersfield üniversitelerinde; Türkiye'de ise Balıkesir, Fatih ve Yıldız Teknik Üniversitelerinde öğretim üyesi olarak dersler veren Doç. Ünay'ın, Emerging Markets Finance and Trade, Estudios Politicos, Insight Turkey, Perceptions gibi uluslararası ve İstanbul SBF Dergisi, Divan, Avrasya Etüdüleri, Anlayış gibi ulusal dergilerde makaleleri yayımlandı. Ayrıca kendisinin Neoliberal Globalization and Institutional Reform: The Political Economy of Development Planning in Turkey başlıklı telif kitabı 2006'da; Civilizations and Global Orders: Perspectives from History, Philosophy and International Relations başlıklı derleme kitabı (Muzaffer Şenel ile birlikte) ise 2009'da New York'ta Nova Science Publishers tarafından yayımlandı. Doç. Ünay'ın dış politika, uluslararası ekonomi politik, küresel yönetim ve kalkınma konularında İngilizce ve Türkçe olarak kaleme aldığı çok sayıda makalesi ve kitap bölümü bulunmaktadır.

Sosyal Teori

Haşim Koç

Sosyal Teori

Teori kurmak ve sosyal olanı belirli teoriler nezdinde incelemek arasındaki münasebet sosyal bilimlerin anlaşılmasında, teorinin geçirdiği serencamı bilmeyi mutlaka gerekli kılmıştır. Bu gerekliliğin mucibince seminerde sosyal bilimlerin klasik dönem teorilerinden başlayarak kat ettiği evrelerin katılımcılarla birlikte tartışılması hedeflenmektedir. Ele alınacak teorilerin pratik uygulamaları da tartışılarak söz konusu her bir teorinin önümüze serdiği imkân ve imkânsızlıklar irdelenecektir.

Haşim Koç

Boğaziçi Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyoloji bölümünden 2001 yılında mezun oldu. Yine aynı üniversitede Tarih alanında gerçekleştirdiği yüksek lisans çalışmasını "Cultural Repertoire as a Network of Translated Texts: The New Literature after the Tanzimat Period (1830-1870)" başlıklı teziyle tamamladı. Haşim Koç, Göttingen Georg-August Üniversitesi Felsefe Fakültesi'nde "1650-1750 Yılları Arasında Osmanlıların Antik Dönem Düşüncesi Algısı" adlı doktora tezini hazırlamaktadır. Yayımladığı makaleler arasında "XIX. Yüzyıl Osmanlı Modernleşmesi Çalışmalarının Öncülerinden Roderic H. Davison ve Eserleri", "Die Wahrnehmungsstrategien „des Fremden“ im 16. Jahrhundert", "XVII. Yüzyılın Ortasında Osmanlı Coğrafyası'ndan Antik Dönemlere Bir Bakış: Kâtip Çelebi'nin Eserlerinden Seçmeler" gibi çalışmalar bulunan Koç, Barbara Jezernik'in *The Wild Europe* kitabını Türkçe'ye tercüme edip, Rainer Hermann'ın *Wohin geht die türkische Gesellschaft? Kulturkampf in der Türkei* başlıklı eserinin ortak çevirisini yapmıştır. Koç halen Fatih Sultan Mehmet Üniversitesi Tarih Bölümü'nde Araştırma Görevlisi olarak çalışmaktadır.

SEMİNERLER

2 Mart – 5 Mayıs 2012

II. Kademe Seminerleri

bahar

Çağdaş Dünya Siyaseti

18

Doç. Dr. Murat Çemrek

Çağdaş Dünya Siyaseti

Yirmi yıl arayla yaşanan iki dünya savaşı insanoğlunun neredeyse o zaman kadar ki tüm savaşlarından daha fazla can aldığı için XX. yüzyıl insanlık tarihinde bir dönüm noktasını teşkil etmektedir. Her savaş sonrasında olduğu gibi savaşın galipleri “Yeni Dünya Düzeni” adıyla kendilerine en avantajlı konumu sağlayacak şekilde dünya sistemini dizayn ettiklerinden bir bakıma bugünü anlayabilmek için XX. yüzyılı kavramak önemlidir. Çağdaş uluslararası sistem, üzerinde yükseldiği ulus-devlet ve uluslararası örgütler sistematiğinden bağımsız olmadığı gibi Sovyetlerin dağılması ve 11 Eylül sonrasında yaşananlara rağmen anakronik de olsa hâlâ XX. yüzyıl pratikleri gerçekliklerini ve varlıklarını korumaktadırlar. Bu seminer, sadece olayların etki ve sonuçlarını değil, oluşturduğu tarih felsefesi ile geride bıraktığımız yüzyılda “uluslararası”dan “küresel”e geçişi de incelemeyi amaçlamaktadır.

Doç. Dr. Murat Çemrek

Lisans eğitimini Orta Doğu Teknik Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü’nde 1996 yılında tamamladı. Bilkent Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü’nde “Özal’s Politics with Special Reference to Religion” başlıklı teziyle master derecesi aldı. Çemrek aynı üniversite ve bölümde yürüttüğü doktora çalışmasını 2003 yılında “State-Interest Group Relations: The Case of MÜSİAD” teziyle tamamladı. “Türk Dış Politikasında Ermeni Sorunu”, “Turkey’s Early Steps of Globalisation: Revisiting the Turkish Political Economy in the 1980s”, “Cumhurbaşkanı Gül’ün AB ile İlişkilerdeki Rolü” ve “The Family in Turkey: The Battleground of the Modern and the Traditional” başlıklı yayınların müellifi olan Murat Çemrek’in ilgi alanları arasında Küreselleşme, Türk Dış Politikası, Ortadoğu konuları yer almaktadır. Selçuk Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Uluslararası İlişkiler Bölümü’nde Öğretim Üyesi ve Bölüm Başkanı olarak görev yapan Çemrek, Stratejik Düşünce Enstitüsü (SDE) Uluslararası İlişkiler Programı Koordinatör Yardımcısı ve SDE Editörüdür.

İslam Felsefesinde Estetik (Grek Estetiđi ile Karşılaştırmalı Okumalar)

Dr. Ayşe Taşkent

19

İslam Felsefesinde Estetik (Grek Estetiđi ile Karşılaştırmalı Okumalar)

“İslam Felsefesinde Estetik” başlıklı seminerler süresince; Grek ve İslam felsefesinin temel metinleri merkeze alınarak, İslam filozoflarının Estetik ve Sanat Felsefesine ilişkin yaklaşımları irdelenecektir. Grek Estetik ve Sanat düşüncesinin İslâm felsefesine nasıl aktarıldığı ve İslâm dünyasında nasıl anlaşıldığı üzerinde durulacaktır. Buradan hareketle, Antik felsefeden devraldığı mirasa kendi yorumunu katan İslâm düşüncesinin, ortaya koyduğu Estetik ve/veya Sanat Felsefesi tartışılacaktır.

Dr. Ayşe Taşkent

Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi’nden 1997 yılında mezun oldu. 1998 yılında Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü’nde “İbn Sînâ’nın Poetika-sı Üzerine Bir İnceleme” adlı yüksek lisans tezini 2001 yılında tamamladı. Yüksek lisans tezi sırasında bir yıl boyunca ABD-University of Houston’da akademik araştırmalarda bulundu. 2002 yılında başladığı doktora çalışmasını 2009 yılında “Fârâbî, İbn Sînâ ve İbn Rüşd’de Estetik” adlı tez çalışması ile tamamladı.

Türkiye’de Toplum ve Siyaset

Mustafa Şen

Türkiye’de Toplum ve Siyaset

Bu seminerde zaman zaman Osmanlı ve öncesine de saçaklanarak modern Türkiye’de siyaset ve toplum ilişkileri incelenecektir. Bu konu hak ve özgürlükler, İslamcılık, Kemalist laiklik, kimlikler (dini kimlik, etnik kimlik, cinsel kimlik) ve kültür temelinde devlet, cumhuriyetçilik, demokratikleşme, batılılaşma, siyasi partiler, sivil toplum, otorite, siyasi aktörler, askeri darbeler, vesayetçi seküler sistem alt başlıkları çerçevesinde kronolojik olarak ele alınacaktır. Seminer boyunca toplumsal, iktisadi, siyasi ve kültürel geçişler, değişimler ve süreklilikler ile siyasal kültürün toplumsal zemini kendi tarihi derinliği içinde çözümlenmeye çalışılacaktır.

Mustafa Şen

Boğaziçi Üniversitesi Felsefe Bölümü’nde bir süre okuduktan sonra, aynı üniversitenin Tarih Bölümü’ne girdi ve bu bölümden “Atatürk ve Cumhuriyet Halk Fırkası’nın Türk Tarihindeki Yeri ve Önemi” teziyle mezun oldu. Yüksek lisansını Sakarya Üniversitesi Sosyoloji Bölümü’nde “Makyavel’in Hükümdar’ı ile Gazali’nin Nasihatü’l-Mulûk’unun Siyaset Sosyolojisi Bağlamında Karşılaştırılması” teziyle bitirdi. Genel müdürlüğünü yürütmekte olduğu GENAR Araştırma ve Danışmanlık Şirketi’nde pek çok önemli siyasi, toplumsal, iktisadi ve kültürel araştırma projesi yönetti. Fatih Üniversitesi’nde Araştırma Yöntemleri ve Siyasal İletişim dersleri verdi. Siyaset ve kent üzerine pek çok araştırma ve yayında yazar ve araştırmacı olarak görev aldı. İstanbul’un Şehirleri isimli bir belgeselin de yapımcısı olan Şen, halen Boğaziçi Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü’nde doktora yapmakta ve yargı-siyaset ilişkileri üzerine çalışmaktadır.

SEMİNERLER

15 Ekim – 24 Aralık 2011

III. Kademe Seminerleri

güz

İslami İlimlerde Yöntem

Necmettin Kızılkaya

İslami İlimlerde Yöntem

İslam düşüncesinin ana parametrelerini yansıtan önemli bir ilim olan fıkıh usulü, İslam ilim geleneğinde bilgi, yorum ve dinî otorite kavramlarının sağlıklı bir şekilde incelenebilmesi için gerekli olan temel kriterleri ortaya koyar. Bu sebepten dolayı fıkıh usulü, tarih boyunca İslam medeniyetinde üretilen bilginin doğasını kavramak için anahtar rol oynamaktadır. Sahip olduğu bu önem sebebiyle günümüzde gerek İslam düşüncesini ve gerekse şer'î ilimlerin genel karakteristiğini anlamak için fıkıh usulünde ele alınan konuların bilinmesi kaçınılmazdır. Bu seminerde fıkıh usulünün temel meseleleri ele alınarak İslam ilim geleneğindeki bilgi üretme yöntemi ortaya konmaya çalışılacaktır.

Necmettin Kızılkaya

Lisans eğitimini Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nde tamamladı. "Kâsânî'nin 'Bedâyi' İsmi Eserinde Kavâidin Yeri" adlı teziyle 2005 yılında Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Temel İslam Bilimleri Anabilim Dalı'nda master derecesi aldı. Kızılkaya, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Temel İslam Bilimleri Anabilim Dalı'nda yürüttüğü doktora tezinde "*Hanefî Mezhebinde Kavâ'id İlmi ve Gelişimi*"ni çalışmaktadır. İslami ilimler, İslam hukuku alanlarıyla ilgilenen Kızılkaya, hâlen Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nde Araştırma Görevlisi olarak çalışmaktadır.

Sosyal Bilimlerde Yöntem

Yrd. Doç. Dr. Mahmut Karaman

23

Sosyal Bilimlerde Temel Yaklaşımlar ve Yöntemler

Bu seminerde öncelikle bilginin önemi, bilginin tarihi, bilgi türleri, bilgi aktarımı, doğru bilgi sorunu/kriteri, bilginin özellikleri, bilginin sınırları, insani bilginin temel karakteri/ sorunu, Batı düşünce tarihinde bilgi kuramları, batılı/bilimsel bilginin mahiyeti ve ortaya çıkışı ele alınacaktır. İkinci aşamada Bilimsel bilgide yaklaşım ve yöntem sorunu üzerinde durulacaktır. Temel bilimsel yaklaşımlar olarak pozitivist, yorumcu ve bütüncü yaklaşımlar; ontolojik ve epistemolojik kabulleri, araştırma yöntem ve teknikleri ile birlikte verilerek bu yaklaşımlara bağlı alt ekoller tartışılacaktır.

Yrd. Doç. Dr. Mahmut Karaman

Lisans eğitimini Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölümü'nde, Yüksek Lisans ve Doktora eğitimini İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde tamamladı. Halen Sakarya Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'nde görev yapmaktadır.

Araştırma ve Yazım Teknikleri

Yusuf Alpaydın

Araştırma ve Yazım Teknikleri

Bu seminer ile katılımcıların akademik ürünlerin oluşturulma safhalarını öğrenmeleri amaçlanmaktadır. Bu bağlamda katılımcıların özellikle temel bilgi kaynaklarına ulaşma, bu kaynakları doğru şekilde kullanma ve akademik makale yazım tekniklerini öğrenmeleri hedeflenmektedir.

Yusuf Alpaydın

Lisans eğitimini 2003 yılında Boğaziçi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Bölümü'nde tamamladı. 2006 yılında Boğaziçi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde "Yerel Yönetimlerin Yetişkin Eğitime Katkısı: İsmek Örneği" başlıklı teziyle yüksek lisansını tamamladı. Hâlihazırda İstanbul Üniversitesi Çalışma Ekonomisi Bölümü'nde doktora tez çalışmasını yürütmektedir. Eğitim politikaları, eğitim-istihdam ilişkileri ve aile eğitimi konularında araştırma ve yayın çalışmalarını yürüten Yusuf Alpaydın, Üsküdar Mustafa Saffet Anadolu Lisesi'nde psikolojik danışman olarak görev yapmaktadır.

SEMİNERLER

2 Mart – 5 Mayıs 2012

III. Kademe Seminerleri

bahar

Karşılaştırmalı Klasik Metin Okumaları

Taha Boyalık

Karşılaştırmalı Klasik Metin Okumaları

Seminerde son dönem müfessirlerinden Elmalılı Hamdi Yazır'ın "Hak dini Kuran dili" adlı tefsirinden Fatiha Suresi ve seçme metinler okunacaktır. Elmalılı Tefsiri, İslam ilim-irfan geleneğiyle bu geleneğin ana kaynağı olan Kur'an-ı Kerim arasındaki irtibatın kurulduğu tefsir eserlerinin son dönemdeki en seçkin örneklerindedir. Yaşanan gerçeklik de dikkate alınarak Kur'an mesajının üst bir dille aktarıldığı eserde, klasik tefsirlere başvuruya İslam düşüncesinde dil, metafizik ve dinî ilimler alanında geliştirilen çeşitli teori ve düşünceler ayetler bağlamında yer bulmuştur. Metin okunurken metnin İslam düşüncesindeki referansları ortaya çıkarılacak ve yeri geldikçe Batı düşünce geleneği ile mukayese yoluna gidilecektir. Seminer "bir metin okuma"sı olduğundan metne bağlılık ve tartışmaların metin merkezinde yürütülmesi esas olacaktır.

Taha Boyalık

Lisans eğitimini Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nde tamamladı. Aynı üniversitenin Sosyal Bilimler Enstitüsü Tefsir Anabilim Dalı'nda hazırladığı "Molla Fenari'nin Aynu'l Âyân Tefsiri Mukaddimesi" başlıklı teziyle yüksek lisansını tamamladı. 2008-2009 eğitim yılında Duke University, Islamic Studies Center'da misafir araştırmacı olarak bulundu. Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde Tefsir dalında "Abdülkahir el-Cürcani'nin Anlam Nazariyesi ve Dilbilimsel Tefsir Geleneğine Etkisi" başlıklı doktora tezini hazırlayan Taha Boyalık, çalışmalarını İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi'nde araştırma görevlisi olarak sürdürmektedir. İlgili alanları arasında Kur'an tefsiri, dil bilim ve dil felsefesi, müteahhir dönem İslam düşüncesi gibi konular bulunmaktadır.

Mantık

Düşüncenin yöntemini olduğu kadar, klasik metinler söz konusu olduğunda düşüncenin dilini de belirleyen mantık ilmi bize bir yandan düşünceyi hatadan korumanın yollarını öğretirken öte yandan klasik ilim-irfan geleneğimizle irtibata geçmenin yolunu da teşkil etmektedir. Bu kapsamda seminerde insan zihnini hataya düşmekten koruyan kaidelerin anlaşılması amaçlanmaktadır. İslam ilim tarihinin önemli bir parçası olan mantık, bilgi ile olan ilişkisi bağlamında ve başka bir bilgiye ulaşabilme adına kendisine ihtiyaç duyulan bir araç-ilim olarak açıklanacaktır.

Mehmet Özturan

Lisans eğitimini İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nde tamamladı. Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde İslam Felsefesi alanında "Fârâbî Epistemolojisinde Kesinlik Kavramı" başlıklı teziyle master derecesi aldı. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Felsefe ve Din Bilimler Anabilim Dalı'nda "Müteahhirîn Dönemi Mantığında Tasavvurât" başlıklı doktora tezini hazırlamaktadır. İlgili alanları arasında İslam düşüncesi, mantık, bilgi teorisi, dil bilimleri bulunan Özturan hâlen Çanakkale 18 Mart Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nde araştırma görevlisi olarak çalışmaktadır.

Medya ve Toplum

Hediyetullah Aydeniz

Medya ve Toplum

Bu seminerde bir enformasyon üretim kurumu olarak medyanın modern toplum yapılanmasındaki konumunun anlaşılması amaçlanmaktadır. Bu bağlamda medyanın işlevi, işleyişi, etkili ve belirleyici iç ve dış aktörleri, tarihsel seyir içinde geçirdiği önemli değişimler, internet ve yeni medya gibi temel konular etrafında kitle, hedef kitle, kitle iletişimi, tüketim toplumu, medya dili vb. medya ve iletişim araştırmalarıyla ilgili çerçeveyi de verecek olan temel kavramlar ele alınacaktır.

Hediyetullah Aydeniz

İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Gazetecilik Bölümü'nden 2001 yılından mezun oldu. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Gazetecilik Anabilim Dalı'nda "1975-1980 Dönemi Sosyo-Kültürel Ortamında Birikim Dergisi'nin Yeri ve Önemi" başlıklı teziyle 2005 yılında yüksek lisansını tamamladı. "Kamusal Entelektüel ve Medya" başlıklı teziyle aynı anabilim dalında doktora programına devam etmektedir. İletişim ve medya çalışmaları, bilgi ve enformasyon üretimi, kitle iletişim teorileri, medya sosyolojisi ve medya okuryazarlığı konuları akademik ve bireysel ilgileri arasındadır. Halen Ümraniye Belediyesi Kütüphaneler Müdürlüğü'nde görev yapmaktadır.

İLEM Eğitim Programı'nda katılımcıların okuma, çözümlleme ve mukayeseli değerlendirmelerde bulunabilmelerini sağlamak programın öncelikli hedefleri arasında yer almaktadır. Okuma grupları, İLEM Eğitim Programı'nda yer alan her üç kadememin özel amaçları da göz önünde bulundurularak oluşturulan okuma listeleri ek-sene alınarak çalışmalarını sürdürmektedirler. Seminer dönemleriyle birlikte, ara ve yaz dönemlerinin de yer aldığı bir okuma planı uygulanmaktadır. İLEM Eğitim Programı'nın bu kısmında katılımcılar 5-7 kişilik gruplarda ve grup danışmanları eşliğinde çalışmalarını sürdürmektedirler.

Kültür Gezileri

Kültür Gezileri katılımcıların farklı tarihsel ve toplumsal birikimlerle ilişki kurmalarına imkân vermeyi hedeflemektedir. Ara dönem ve yaz döneminde Türkiye'nin farklı illerinde gerçekleştirilen bu çalışmada ayrıca özel seminerlere ve özel okuma programlarına yer verilmektedir.

Programa kimler başvurabilir?

- Bir üniversitenin ön lisans ya da lisans programına devam eden
- Akademik çalışmalara ilgisi olan ve gelecekte akademik çalışmalar içerisinde olmayı planlayanlar programa başvurabilir.

Başvuru ne zamana kadar yapabilir?

Başvurular 15 Eylül - 15 Ekim 2010 tarihleri arasında yapılabilir.

Nasıl Başvurabilir?

Başvurular, başvuru formunun doldurularak elden, posta ya da e-mail yoluyla İlmî Etüdler Derneğine ulaştırılmasıyla gerçekleştirilebilir. Başvuru formu www.ilmietudler.org adresinden ya da İlmî Etüdler Derneğinden temin edilebilir.

Program hangi tarihler arasında gerçekleşecek?

İLEM Eğitim Programı'nın Güz dönemi seminerleri 16 Ekim - 25 Aralık 2010 tarihleri arasında gerçekleştirilecektir. Bahar dönemi seminerleri ise 02 Mart - 07 Mayıs 2011 tarihleri arasında yapılacaktır.

Sıkça Sorulan Sorular

Bu programa katılmam bana ne kazandıracak?

İLEM Eğitim Programı lisans düzeyindeki katılımcılara, akademik çalışmanın ilkelerini ve farklı disiplinleri bir arada anlamaya imkân verecek mukayeseli bir analiz kabiliyeti kazandıracaktır.

Programda bir sonraki kademeye devam etmek için hangi şartlar gerekiyor?

Katılımcıların bir sonraki kademeye devam edebilmek için seminerleri eksiksiz olarak takip etmeleri ve okuma gruplarının programında yer alan metinleri düzenli bir şekilde okumaları gerekmektedir.

Programa katılmak için ücret ödememe gerek var mı?

İLEM Eğitim Programı'na katılmak için ücret ödenmemektedir.

Program katılımcılara burs sağlıyor mu?

Programda katılımcılara kitap bursu sağlanmaktadır. Bunun dışında beklenen akademik gelişimi sağlayan ikinci ve üçüncü kademe katılımcılarına dil bursu verilmektedir. Diğer taraftan ihtiyaç olması hâlinde katılımcılar burs veren bazı derneklere ve vakıflara doğrudan yönlendirilebilmektedir.

Programa katıldığımda tüm seminerlere katılmam gerekiyor mu?

Katılımcıların tüm seminerleri takip etmeleri gerekmektedir.

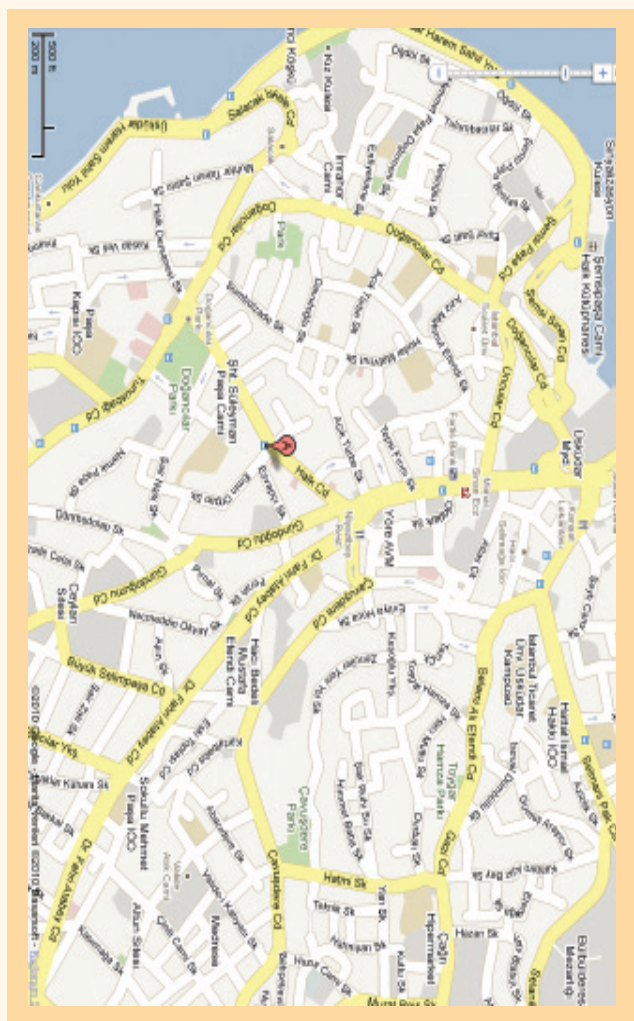
Programa katıldığımda verilen ödevlerin, okumaların yapılması zorunlu mu?

Katılımcıların farklı seminerlere ilişkin özel çalışmaları ve kademelerinde yer alan okumaları düzenli olarak yapmaları gerekmektedir.

Lisansüstü düzeyindeki katılımcılarla yürütülen ihtisas çalışmalarının amacı, değişik alanlarda nitelikli ve özgün bilgi üretmektir. İhtisas çalışmaları katılımcıların alanlarındaki ilmi birikim ve tecrübelerini olgunlaştırmalarını hedeflemektedir. Siyasal bilimler, beşeri bilimler, felsefe ve din bilimleri, tarih ve toplum bilimleri ve sanat gibi farklı alanlarda çalışan araştırmacıların ortak bir ilim anlayışı etrafında bir araya gelerek oluşturdukları ihtisas grupları, İLEM Eğitim Programı'nı tamamlayan katılımcıların lisansüstü akademik çalışmalarını sistematik bir şekilde yürütmelerine imkân vermektedir.

Akademik Etkinlikler

İLEM, lisans ve lisansüstü düzeydeki akademik programlarının yanında, konferans, sempozyum, anma toplantısı, panel gibi akademik etkinlikler düzenlemektedir. Çeşitli alanlara ilişkin akademik ilgileri bulunan farklı kesimlerle hem tarihsel, hem de güncel akademik birikimlerin paylaşılması amacıyla düzenlenen bu etkinliklere Türkiye'den ve dünyanın farklı ülkelerinden akademisyenler katılmaktadır.

İLMİ ETÜDLER DERNEĞİ

Halk Cad. Türbe Kapısı Sk. Hektaş İş Merkezi No:13/4 Üsküdar - İstanbul
Tel: 0216 310 43 18 • www.ilmietudler.org • bilgi@ilmietudler.org